

ANALYYSI

Kuka omistaa kryptovaroja Suomessa?

3.2.2026 – Analyysi – Suomen talous , Rahoitusvakaus

Ilari Määttä
Ekonomisti

Tilastokeskuksen varallisuustutkimuksen mukaan vuonna 2023 noin 4 % suomalaisista kotitalouksista omisti kryptovaroja, joiden yhteenlaskettu arvo oli noin 2,2 miljardia euroa. Suurimmalla osalla kotitalouksia omistukset olivat vähäisiä, ja valtaosa kokonaisarvosta keskittyi varakkaimpaan kymmenykseen. Kryptovarojen omistamisen taustalla on useita syitä, joista yleisin on sijoitustarkoitus. Omistajaprofiilissa korostuvat erityisesti nuoret, miehet sekä osakesijoittajat. Rahoitusvakauden näkökulmasta kryptomarkkinoiden voimakkaiden hintavaihteluiden vaikutukset kotitalouksien varallisuuteen ovat rajalliset.

Tässä artikkelissa esitetyt mielipiteet ovat kirjoittajan omia eivätkä välttämättä edusta Suomen Pankin näkemystä.

Kryptomarkkinoiden koko ja lohkoketjuteknologian käyttö ovat kasvaneet viimeisen vuosikymmenen aikana. Markkinoiden ja teknologian merkityksestä sekä sen sääntelystä käydään aktiivista keskustelua Suomessa^[1] ja EU:ssa^[2]. Samalla keskuspankit ja kansainväliset instituutiot, kuten Kansainvälinen järjestelypankki BIS ja kansainvälinen valuuttarahasto (IMF) pyrkivät syventämään ymmärrystä lohkoketjuteknologian hyödyistä^[3], kryptomarkkinoiden vaikutuksista ja mahdollisista riskeistä kansainväliselle rahoitusjärjestelmälle^[4]. Tavoitteena on tunnistaa ajoissa tilanteet, joissa kryptovarojen merkitys kasvaa niin suureksi, että se voi edellyttää uusia sääntelytoimia tai valvontamekanismeja rahoitusvakauden turvaamiseksi.

Yksi keskeinen kysymys on, voivatko kryptomarkkinoiden häiriöt ja voimakkaat hintavaihtelut aiheuttaa varallisuusvaikutuksia, jotka heikentävät kotitalouksien tai yritysten taloudellista asemaa ja siten vaikuttavat niiden velkakestävyys, kulutukseen ja investointeihin. Luotettava analyysi edellyttää laadukasta tietoa, mutta kryptovarojen osalta näkyvyydessä on edelleen merkittäviä katvealueita. Erityisesti suoraan omassa hallinnassa olevia kryptovarojen omistuksia on vaikea arvioida muilla menetelmillä kuin kyselytutkimuksien avulla.

Tässä artikkelissa perehdytään kryptovaroja omistavien kotitalouksien ja henkilöiden määrään, omistuksien arvoon ja omistamisen syihin vertaillen eri kyselytutkimuksia. Analyysi keskittyy erityisesti tuoreimpaan Tilastokeskuksen varallisuustutkimukseen (2023), jossa tarkasteltiin ensimmäistä kertaa myös sitä, kuinka paljon ja miksi kotitaloudet omistavat kryptovaroja.

Syyt omistaa kryptovaroja kehittyvät teknologian mukana

Kryptovarojen omistamisen ja käytön taustalla olevat syyt ovat kehittyneet vuodesta 2009 lähtien, jolloin Bitcoin-lohkoketjun ensimmäinen lohko louhittiin. Ennen lohkoketjun käynnistämistä nimimerkkiä Satoshi Nakamoto käyttänyt henkilö julkaisi niin sanotun white paperin^[5], jossa korostettiin bitcoinin käyttötarkoitusta digitaalisena käteisenä.

Bitcoinin alkuvaiheessa sen omistajina ja ylläpitäjinä toimivat pääasiassa kryptografian – eli tiedon salaamiseen ja suojaamiseen käytettävien matemaattisten menetelmien – harrastajat sekä ideologisesti motivoituneet käyttäjät. Ensimmäinen merkittävä käyttötarkoitus oli maksujen välittäminen internetin huumekaupassa. Nykyisin bitcoinilla voidaan tehdä myös vähittäiskaupan maksuja esimerkiksi salamaverkkoteknologian^[6] avulla, mutta käyttö Suomessa on edelleen vähäistä.

1. 2.10.2025 TEM Kryptoteknologian pyöreä pöytä pohti alan tulevaisuutta Suomessa (<https://tem.fi/-/kryptoteknologian-pyorea-poyta-pohti-alan-tulevaisuutta-suomessa>). 19.11.2025 tulevaisuusvaliokunnan julkaisu ”Krypton yhteiskunta” (<https://www.eduskunta.fi/FI/valiokunnat/tulevaisuusvaliokunta/julkaisut/Sivut/krypton-yhteiskunta.aspx>).

2. 4.12.2025 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_2893.

3. Ks. <https://www.bis.org/publ/arpdf/ar2025e3.htm>.

4. Ks. <https://www.bis.org/publ/bppdf/bispap156.pdf>.

5. Ks. <https://bitcoin.org/bitcoin.pdf>.

6. Salamaverkko on Bitcoinin päälle rakennettu toinen kerros, missä pieniäkin maksuja voi tehdä nopeasti. Tämän

Bitcoinilla maksamisen rooli on ajan myötä heikentynyt tai siirtynyt muihin kryptovaroihin, ja Bitcoin-narratiivin painopiste on vaihtunut vaihdon välineestä enemmän arvon säilyttämiseen.

Yksityissijoittajien määrä kasvoi erityisesti vuonna 2017, kun uudemmat lohkoketjut ja niiden ohjelmoitavuus mahdollistivat spekuloinnin useilla erilaisilla käyttötapauksilla. Keskeisiä käyttötapauksia ovat muun muassa hajautettu rahoitusjärjestelmä (DeFi), stablecoinit, digitaaliset keräilykappaleet (NFT), hallinto ja äänestäminen (DAO) sekä pelit. Vastaavaa markkinointia nähtiin myös vuoden 2021 nousukaudella, jolloin markkinoille tuli sijoittajiksi rahastoja, yrityksiä ja valtioita.

Vuoden 2024 nousumarkkinaa vauhdittivat erityisesti pörssinoteeratut kryptovararahastot, bitcoin-strategiaa noudattavat yritykset sekä odotukset Yhdysvaltojen uuden hallinnon kryptomyönteisestä politiikasta. Käyttötapauksista erityisesti stablecoinit ovat jatkaneet kasvuaan. Lisäksi perinteiset finanssisektorin toimijat tutkivat ja kokeilevat tokenisaation mahdollisuuksia. Tokenisaatioissa omaisuuseriä, kuten velkapapereita tai kiinteistöjä, lasketaan liikkeelle lohkoketjuteknologian avulla.

Kaiken kaikkiaan syyt kryptovarojen omistamiseen ovat muuttuneet ajan myötä. Ne vaihtelevat laajasti kattaen muun muassa teknisen kiinnostuksen, maksamisen, kansainväliset rahansiirrot, rikollisen käytön, turvasatamakysynnän, finanssipalvelut, teknologiasijoittamisen ja uhkapelaamisen.

Kansainvälisessä vertailussa kryptovarojen suosio Suomessa on keskitasoa

Kansainvälinen vertailu kryptovarojen omistuksista on haastavaa, koska lohkoketjut eivät kerää paikkatietoa suoraan omassa hallinnassa olevista kryptovaroista. Globaalista levinneisyydestä on saatavilla kuitenkin joitakin arvioita. Esimerkiksi Chainanalysis^[7] julkaisee vuosittain raportin ja indeksin, jotka mittaavat kryptovarojen käyttöä maailmanlaajuisesti. Indeksien laskennassa huomioidaan muun muassa kaupankäyntivolyymeja sekä kryptopalvelujen verkkosivujen kävijämääriä. Indeksit kattaa 151 maata, joista Suomi sijoittuu sijalle 83, mikä viittaa keskitasoiseen kiinnostukseen verrattuna moniin muihin maihin.^[8]

Kryptovaroihin sijoittamisen syistä on saatavilla muutamia kansallisesti edustavia kyselytutkimuksia eri maista. Weber ym.^[9] (2023) hyödyntävät tutkimuksessaan Yhdysvaltojen kotitalousdataa, jonka mukaan kotitalouksista alle 2 % omisti kryptovaroja vuonna 2018, kun vuoden 2023 lopulla osuus oli noussut 12 prosenttiin. Itävallan keskuspankin tutkimuksessa^[10] (2024), joka perustuu eurojärjestelmän

saavuttaakseen salamaverkko tekee kompromisseja maksujen lopullisuuden ja palvelun keskittymisen osalta.

7. Ks. <https://www.chainanalysis.com/blog/2024-global-crypto-adoption-index/>.

8. Chainanalysis indeksissä artikkelissa mainitut esimerkit USA sijalla 4 ja Itävalta sijalla 74.

9. Ks. <http://www.nber.org/papers/w31284> (figure 3).

10. Ks. <https://www.oenb.at/Publikationen/Volkswirtschaft/bulletin/2024/q2-2024/june-2024-2/html-version.html>.

varallisuustutkimuksen kotitalouskyselyihin, kryptovarojen omistus oli 1,6 % vuonna 2018 ja 3 % vuonna 2022. Molemmissa tutkimuksissa kryptovaroja omistivat erityisesti nuoret miehet. Sekä Yhdysvalloissa että Itävallassa tavanomaisimpia syitä kryptovarojen omistamiselle olivat spekulatiiviset tuotto-odotukset, sijoitusportfolion hajauttaminen, epäluottamus rahaan ja pankkeihin, sekä kiinnostus teknologiaa kohtaan.

Suomalaisten omistamista kryptovaroista on saatavilla runsaasti kyselytutkimusdataa

Suomea koskevaa kryptovarojen omistusta käsittelevää kyselytutkimusdataa on saatavilla useista eri lähteistä^[11], jotka on listattu taulukossa 1. Seuraavassa vertaillaan näiden eri kyselytutkimuksien tuloksia Tilastokeskuksen varallisuustutkimukseen, joka tarjoaa suurimman satunnaisotannan ja siten luotettavimmat kansallisesti edustavat tulokset^[12]. Lisäksi varallisuustutkimus sisältää tietoa muusta varallisuudesta ja veloista, mikä mahdollistaa monipuolisemman analyysin. Kyselytutkimusten tulokset vaihtelevat merkittävästi, mikä johtuu menetelmien eroista ja aineiston keruun ajankohdasta.

11. Tilastokeskuksen varallisuustutkimus <https://stat.fi/tilasto/vtutk>. SPACE https://www.ecb.europa.eu/stats/ecb_surveys/space/html/index.en.html. CES https://www.ecb.europa.eu/stats/ecb_surveys/consumer_exp_survey/html/index.en.html. Nordic Crypto Adoption Survey <https://k33.com/research/articles/nordic-crypto-adoption-survey-2025>.

12. Suuri otoskoko ei yksinomaan takaa luotettavuutta, vaan tarvitaan myös tehokas otanta-asetelma. Tilastokeskuksen varallisuustutkimuksen otosta varten kotitalousväestö ositetaan sosioekonomisen aseman mukaan ja otokseen ylipoimitaan kotitalouksia varakkaimmista ositteista.

Taulukko 1.

Kyselytutkimuksia suomalaisten kryptovarojen omistuksista			
	Haastattelujen ajankohta	Otoskoko	Yksikkö
Kotitalouksien varallisuustutkimus 2023	2024	8 982	Kotitalous
Consumer Expectations Survey (CES) 2022	2022	1 188	Kotitalous
Consumer Expectations Survey (CES) 2023	2023	1 147	Kotitalous
Consumer Expectations Survey (CES) 2024	2024	1 066	Kotitalous
Study on the payment attitudes of consumers in the euro area (SPACE) 2022	2021–2022	3 024	Henkilö
Study on the payment attitudes of consumers in the euro area (SPACE) 2024	2023–2024	3 062	Henkilö
Nordic Crypto Adoption Survey (NCAS) 2024	2024	1 051	Henkilö
Nordic Crypto Adoption Survey (NCAS) 2025	2025	1 005	Henkilö

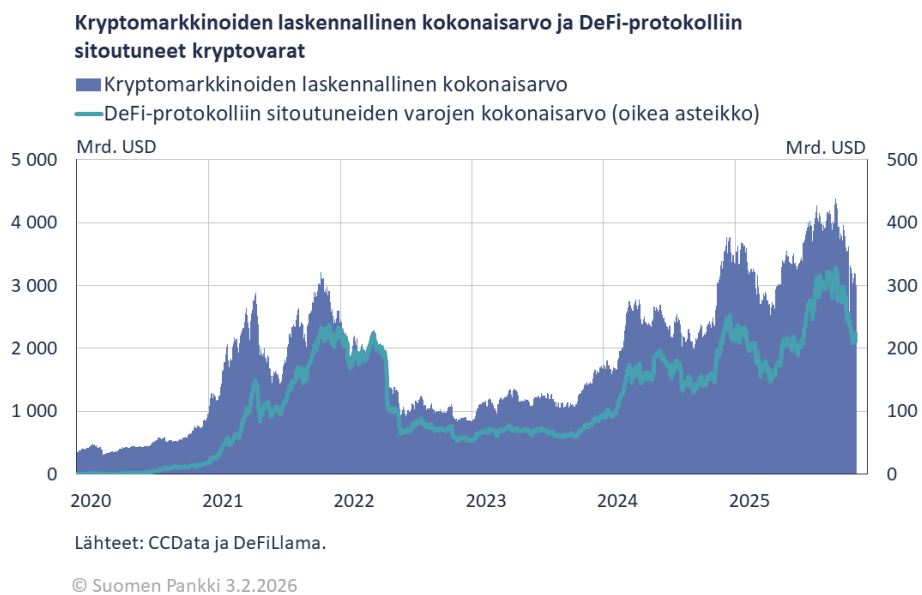
Menetelmien erot liittyvät muun muassa otoskokoon, vastaajien painotukseen, kyselyn toteutustapaan (verkossa tai puhelimitse) sekä siihen, kohdistuuko kysely henkilöön vai kotitalouteen. Tilastokeskuksen varallisuustutkimuksessa viitehenkilöksi valitaan kotitalouden jäsen, jolla on suurimmat henkilökohtaiset tulot, mikä vaikeuttaa vertailua henkilöperusteisiin kyselytutkimuksiin. Tilastokeskuksen varallisuustutkimus, jonka yhteydessä kerättiin tietoa kotitalouksien omistamista kryptovaroista, toteutettiin tammi-toukokuussa 2024. Haastatteluista 60,9 % tehtiin verkkolomakkeella, 38,7 % puhelimitse ja 0,4 % käyntihaastatteluina.

Myös kysymyksen asettelu voi vaikuttaa tuloksiin. Kryptovaroja voi omistaa suoraan 1) omassa hallinnassa tai 2) kryptopalveluntarjoajan tilillä, sekä epäsuorasti 3) pörssinoteerattujen osakkeiden, rahastojen tai johdannaisten kautta. Näin ollen kysymys ”Omistatko kryptovaroja?” on tulkinnanvarainen, sillä vastaaja voi joko jättää epäsuorat omistukset pois – tai sisällyttää ne omistuksiinsa. Lisäksi suomalaisilla voi olla kryptovaroja tietämättään esimerkiksi indeksi- tai eläkerahastojen kautta. Joissakin palveluissa, kuten peleissä, lohkoketjuteknologia voi olla käyttäjältä piilotettu, jolloin omistus jää huomaamatta. Kyselytutkimusdata on erityisen tärkeä suoraan hallussa olevien kryptovarojen mittaamisessa, sillä niiden määrästä on vaikea saada hyvää kuvaa

muista datalähteistä.

Kyselyjen tulokset vaihtelevat merkittävästi myös ajankohdan mukaan. Kuvio 1 havainnollistaa, että voimakkaat nousut ja romahdukset ovat kryptomarkkinoille tyypillisiä ilmiöitä. Kiinnostus kryptovarojen omistamiseen sekä hajautettujen rahoituspalveluiden (DeFi) käyttämiseen seuraa läheisesti markkinakehitystä. Vuosi 2021 oli voimakkaan nousun aikaa^[13], joka päättyi romahdukseen alkuvuodesta 2022. Markkina pysyi hiljaisena vuoden 2023 loppuun saakka, minkä jälkeen kryptomarkkinoiden kokonaisarvo alkoi jälleen nousta vuoden 2024 aikana. Kiinnostuksen sykliisyys ja kyselyjen toteutusajankohdat on syytä huomioida tuloksia vertailtaessa.

Kuvio 1.

Tilastokeskuksen varallisuustutkimuksen vastausten perusteella 4,08 % suomalaisista kotitalouksista (arviolta 119 106 kotitaloutta) omistaa kryptovaroja. Tulokset on painotettu edustamaan kaikkia kotitalouksia Suomessa. Lukua ei voi suoraan verrata henkilöperusteisiin kyselyihin, mutta henkilötason omistajamäärää voidaan arvioida kotitaloustiedon perusteella. Vähimmäismäärä on 119 106 henkilöä, jos jokaisessa kotitaloudessa omistajia on vain yksi (2,2 % väestöstä). Jos taas kaikki kotitalouden jäsenet (268 100 henkilöä) omistaisivat kryptovaroja, niin enimmäismäärä olisi 4,9 %.

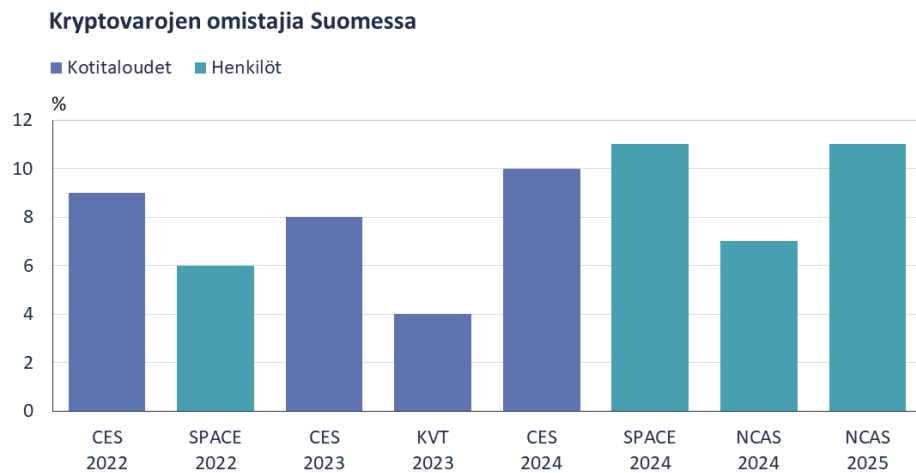
[14]

13. Vuoden 2021–2022 sykliä on puitu tarkemmin analyysiartikkelissa <https://www.eurojalous.fi/fi/2023/artikkelit/kryptomarkkinoiden-epavakaus-muistuttaa-riskeista-ja-korostaa-saantelyn-tarvetta-alalle/>.

14. Tilastokeskuksen varallisuustutkimusta (KVT 2023) käytetään muiden aineistojen ohella omistajien lukumäärään arvioimiseen myös hallituksen esityksessä (HE 84/2025 vp 12.9.2025 https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/HallituksenEsitys/Sivut/HE_84+2025.aspx), jonka perusteella suomalaisia kryptovaraomistajia todetaan olleen vuonna 2023 noin 250 – 300 000 henkilöä. Arvio eroaa pelkästään KVT 2023 perusteella lasketuista henkilöistä, koska vaihteluvälissä ei painoteta henkilöiden vähimmäismäärää (119 106 henkilöä, jos oletetaan että jokainen kotitalouden jäsen ei omista kryptovaroja).

Tilastokeskuksen varallisuustutkimuksen tulos on huomattavasti pienempi kuin muissa kyselyissä (kuvio 2). Esimerkiksi CES 2024 arvioi, että noin 10 % kotitalouksista omistaa kryptovaroja. Tämä on merkittävä ero Tilastokeskuksen varallisuustutkimukseen verrattuna, jonka mukaan noin neljä prosenttia omisti kryptovaroja. Koska molemmat aineistot on kerätty vuonna 2024, erot johtuvat todennäköisesti menetelmistä. Tämä korostaa, että erot kyselytutkimusten menetelmissä vaikuttavat tuloksiin merkittävästi, ja että kevyempien kyselyiden tulokset ovat vain suuntaa antavia. Läpinäkyvyys kyselytutkimusten menetelmistä ja luotettavampien tulosten painottaminen on tärkeää, koska arvioita niiden pohjalta käytetään laajasti julkisen keskustelun, viranomaistoimien ja lainsäädännön perustana.

Kuvio 2.

Kyselytutkimukset on järjestetty haastattelujen ajankohdan mukaisesti. Vihreät (kotitalous) ja siniset (henkilö) palkit eivät ole suoraan vertailukelpoisia.

Lähteet: Tilastokeskuksen varallisuustutkimus (2023), CES, SPACE ja NCAS.

© Suomen Pankki 3.2.2026

Menetelmäeroja on vähemmän kunkin kyselytutkimuksen eri kierrosten välillä. Kuviossa 2 näkyy, että viimeisimmillä kierroksilla omistajien osuus on suurempi kuin edellisillä, mikä osoittaa kryptovarojen omistuksen kasvaneen Suomessa viime vuosina.

Pieni joukko omistaa valtaosan kryptovaroista

Tilastokeskuksen varallisuustutkimuksen mukaan kotitalouksien omistamien kryptovarojen kokonaisarvo on noin 2,2 mrd. euroa.^{[15],[16]} Kokoluokan hahmottamiseksi kryptovarojen arvoa voidaan verrata kotitalouksien rahoitusvarallisuuteen^[17] (250 mrd. euroa) ja pankkitalletuksiin^[18] (84 mrd. euroa). Kryptovarojen osuus on rahoitusvarallisuudesta 0,87 % ja pankkitalletuksista 2,6 %.

15. Luku ei ole tarkka, koska hajontaa luonnollisesti olisi eri satunnaisotantojen välillä.

16. Luku on pienempi kuin NCAS:in (2025) varovainen arvio 4,1 mrd. euroa. Menetelmäerojen lisäksi eroa selittävät todennäköisesti kryptovarojen suosion ja hintojen kasvu vuosien 2024 ja 2025 välillä.

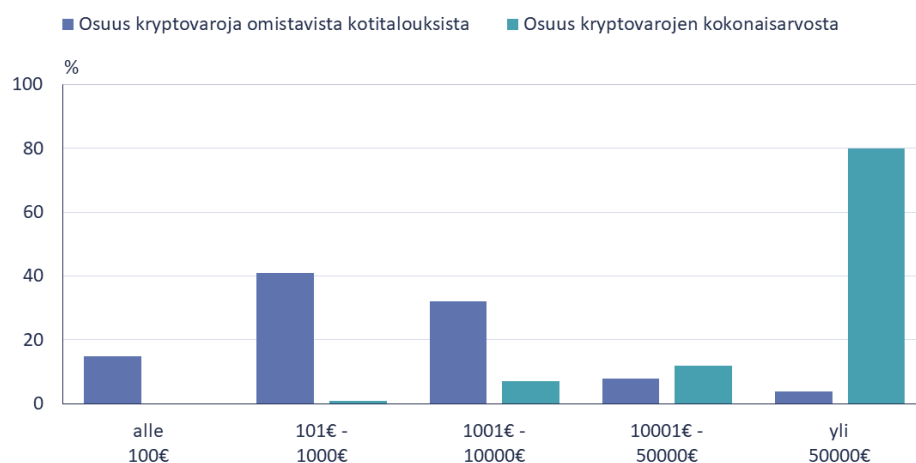
17. Rahoitusvarallisuus sisältää talletukset, pörssiosakkeet, sijoitusrahastot, muut osakkeet, joukkovelkakirjat, yksilölliset eläkevakuutukset, osuustodistukset sekä säästö- ja sijoitusvakuutukset.

18. Pankkitalletukset sisältävät käyttö- määräaika- ja sijoitustilit.

Kuviossa 3 kryptovaroja omistavat kotitaloudet on jaettu eri luokkiin omistusten euromääräisen arvon perusteella. Luokittelu havainnollistaa omistajien määrän ja kryptovarojen kokonaisarvon jakaumaa. Yli puolet (noin 66 %) kryptovaroja omistavista kotitalouksista omistaa niitä alle 1000 euron arvosta, kun taas yli 10 000 euron omistuksia on noin 12 % kryptovaroja omistavista kotitalouksista. Vaikka pienomistajia on määrällisesti paljon, heidän osuutensa kokonaisarvosta on vähäinen. Valtaosa (noin 80 %) kryptovarojen arvosta keskittyy kotitalouksille, joilla omistukset ylittävät 50 000 euroa. Tulokset vastaavat hyvin NCAS (2025) kyselytutkimuksen havaintoja.

Kuvio 3.

Kotitaloudet ja kryptovaraomistukset luokiteltuna euromääräisen arvon mukaan

Lähde: Tilastokeskuksen varallisuustutkimus (2023).

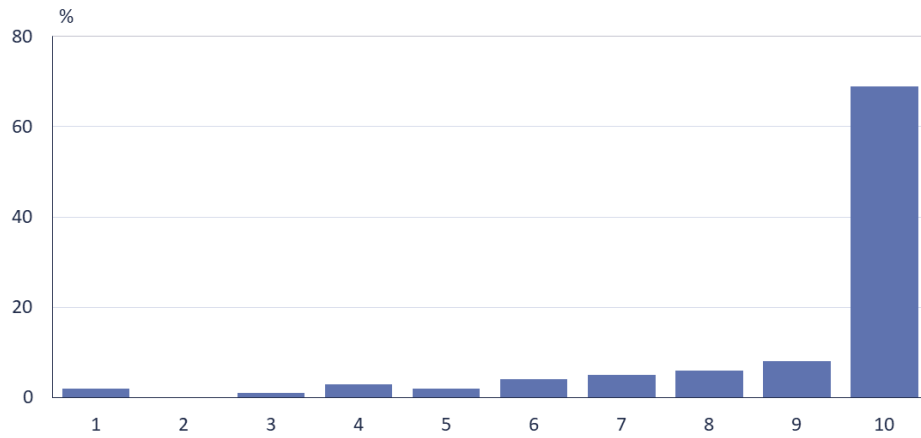
© Suomen Pankki 3.2.2026

Tilastokeskuksen mukaan^[19] varakkain kymmenesosa kotitalouksista omisti 52 % nettovarallisuudesta vuonna 2023. Kuviossa 4 tarkastellaan kryptovarojen omistuosuuksia nettovarallisuuden jakauman mukaan. Kryptovarojen osalta varallisuus on keskittynyt vielä voimakkaammin kuin nettovarallisuus. Varakkain kymmenesosa omistaa noin 69 % kaikista kotitalouksien omistamien kryptovarojen arvosta.

19. Ks. <https://stat.fi/julkaisu/cm1hek7m45vlf07vxdwvayy3c>.

Kuvio 4.

Osuus kaikkien kryptovarojen arvosta nettovarallisuuskymmenyksissä (10 = varakkain)

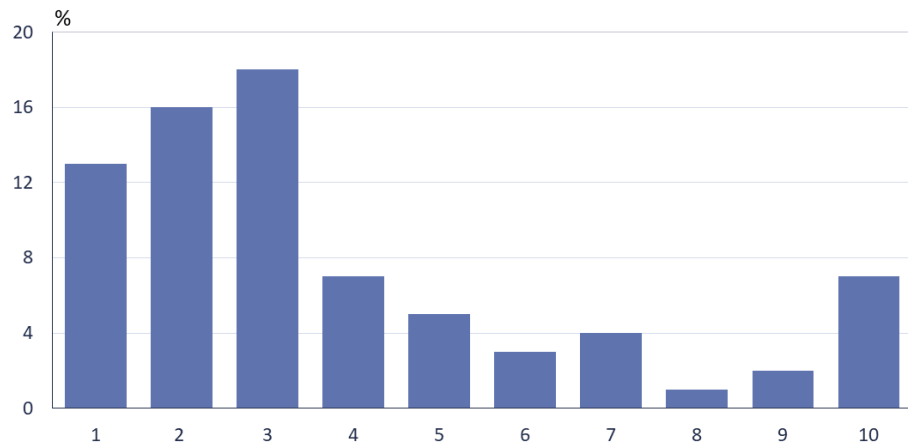
Lähde: Tilastokeskuksen varallisuustutkimus (2023).

© Suomen Pankki 3.2.2026

Kuvio 5 havainnollistaa, kuinka suuri osuus kryptovaroilla on niiden kotitalouksien bruttovarallisuudesta^[20], jotka omistavat kryptovaroja. Osuus on suurin vähävaraisimmissa kotitalouksissa: kolmessa alimmassa varallisuuskymmenyksessä kryptovarojen osuus bruttovarallisuudesta on keskimäärin n. 16 %, kun muilla osuus on n. 4 %.

Kuvio 5.

Kryptovarojen osuus bruttovarallisuuskymmenyksissä (10 = varakkain)

Lähde: Tilastokeskuksen varallisuustutkimus (2023).

© Suomen Pankki 3.2.2026

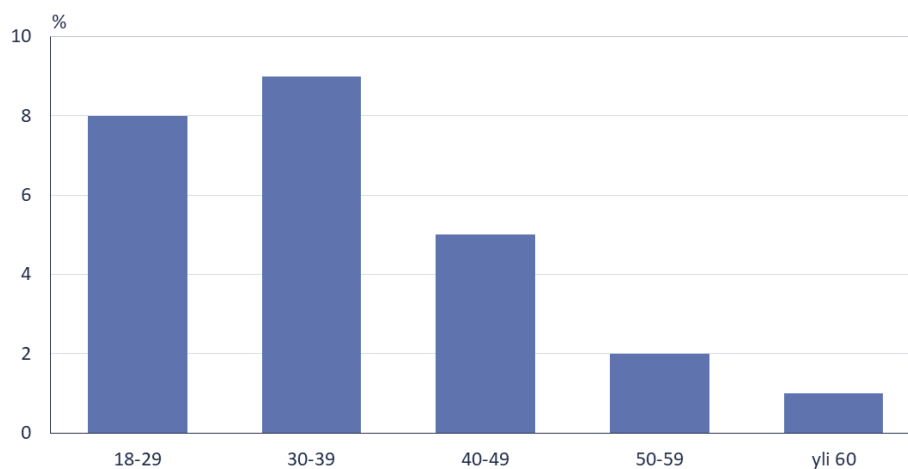
20. Tässä vertailussa käytetään bruttovarallisuutta nettovarallisuuden sijaan, koska vähävaraisimman kymmenyksen nettovarallisuus on negatiivinen, jolloin kryptovarojen osuutta on vaikea havainnollistaa.

Kryptovarojen omistajina korostuvat nuoret miehet

Kotitalouksissa, joiden viitehenkilönä on mies kryptovaroja omistaa n. 6 %, kun taas viitehenkilönä on nainen, niin kryptovaroja omistaa n. 2 % kotitalouksista. Kuviossa 6 esitetään kryptovaroja omistavien kotitalouksien viitehenkilöiden^[21] ikäjakauma. Tulokset ovat samansuuntaisia eri kyselytutkimuksissa: omistajissa korostuvat nuoret. Alle 40 vuotiaiden viitehenkilöiden kotitalouksista yli 8 % omistaa kryptovaroja. Vanhemmissa ikäluokissa omistus laskee tasaisesti, ja yli 60 vuotiaiden viitehenkilöiden kotitalouksissa niitä on alle yhdellä prosentilla.

Kuvio 6.

Kryptovaroja omistavien kotitalouksien osuus viitehenkilön ikäluokan mukaan

Lähde: Tilastokeskuksen varallisuustutkimus (2023).

© Suomen Pankki 3.2.2026

Kuviossa 7 esitetään kryptovaroja omistavien kotitalouksien viitehenkilöiden koulutusjakaumat^[22]. Kryptovaroja omistajina korostuvat korkeammin koulutetut kotitaloudet. Lisää syvyyttä tähän havaintoon antaa Kalmi ym.^[23]. Heidän tutkimuksensa mukaan kryptovaroja omistavilla henkilöillä on keskimäärin korkeampi talouslukutaito, ja kryptovarojen sekä osakkeiden omistajissa on merkittävä päällekkäisyys. Toisin kuin osakkeenomistajat, kryptovarojen omistajat harrastavat todennäköisemmin myös uhkapelejä.

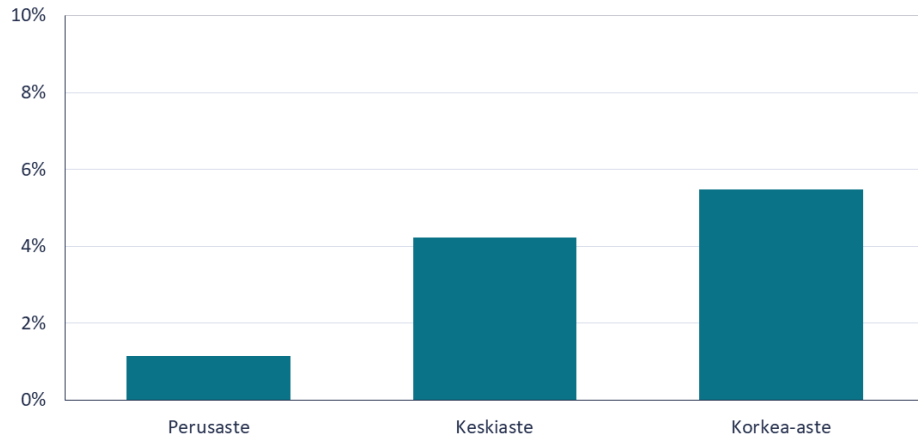
21. Tilastokeskuksen varallisuustilastossa demografiset tiedot koskevat kotitalouden viitehenkilöä, joka ei välttämättä ole kryptovaroja omistava jäsen. Tämän vuoksi demografiseen luokitteluun perustuvat tulokset ovat vain suuntaa antavia.

22. Perusaste: Koulutuksena perusaste tai ei koulutusta/koulutustieto puuttuu. Keskiaste: Koulutuksena keskiaste tai erikoisammattikoulutusaste. Korkea-aste: Koulutuksena alin korkea-aste, alempi korkeakouluaste, ylempi korkeakouluaste tai tutkijakoulutusaste.

23. Panu Kalmi, Saara Vaahtoniemi, Gökhan Buturak ja Olli-Pekka Ruuskanen. Tutkimusta ei ole vielä julkaistu. Tiedot perustuvat esitykseen ”Financial literacy in the Digital Environment: the Case of Cryptocurrencies”, joka pidettiin 12.9.2025 Richmond Virginia Commonwealth Universityn seminaarissa.

Kuvio 7.

Kryptovaroja omistavien kotitalouksien osuus viitehenkilön koulutuksen mukaan

Lähde: Tilastokeskuksen varallisuustutkimus (2023).

© Suomen Pankki 3.2.2026

Kryptovaroja omistetaan etenkin sijoitustarkoituksessa

Tilastokeskuksen varallisuustutkimuksen mukaan selkeästi yleisin syy omistaa kryptovaroja oli sijoitustarkoitus (77 %). Maksamista tai rahansiirtoa varten kryptovaroja omistaa vain 3 %. Muusta syystä omistavia oli 20 %. Myös Itävallan ja Yhdysvaltojen tutkimuksissa sijoitustarkoitus korostui tärkeimpänä syynä, mutta niissä se oli jaoteltu tarkempiin kategorioihin (esim. portfolion hajautus, turvasatama, spekulatiivinen sijoitus teknologiaan, meemikolikolla uhkapelaaminen).

Tilastokeskuksen varallisuustutkimuksen tulokset ovat sijoitustarkoituksen osalta samansuuntaiset kuin SPACE 2024 -kyselyssä, jonka mukaan Suomessa kryptoja omisti sijoitustarkoituksessa 66 %, maksutarkoituksessa 7 %, ja molempiin tarkoituksiin 26 %. Ero maksutarkoituksen osuudessa (KVT 3 % vs. SPACE 33 %) selittyy todennäköisesti kysymyksen asettelulla, sillä Tilastokeskuksen varallisuustutkimuksessa vastaaja ei voinut valita useampaa vastausvaihtoehtoa.

Koska sijoitustarkoitus on yleisin syy, voidaan kryptovaroja omistavien kotitalouksien osuutta (4 %) verrata niihin, jotka ylipäättään sijoittavat. Esimerkiksi osakkeita omistaa 25 % kotitalouksista. Osakkeita omistavien kotitalouksien joukossa kryptovarojen omistus on selvästi yleisempää (8,3 %), kuin osakkeita omistamattomien kotitalouksien joukossa (2,7 %).

Kryptomarkkinoiden varallisuusvaikutukset rahoitusvakauteen ovat rajalliset

Tilastokeskuksen varallisuustutkimuksen mukaan Suomessa kryptovaroja omisti vuonna 2023 noin 4 % kotitalouksista, ja omistuksien kokonaisarvo oli noin 2,2 miljardia euroa.

Vaikka summa ei ole merkityksetön, rahoitusvakauden kannalta vaikutukset olisivat rajalliset, vaikka kryptomarkkinoilla tapahtuisi hintojen romahdus. Suurimalla osalla kotitalouksista omistukset ovat pieniä, ja valtaosa kokonaisarvosta keskittyy varakkaimpaan kymmenykseen. Vähävaraisimmissa kotitalouksissa kryptovarojen osuus bruttovarallisuudesta on kuitenkin suuri, mikä tarkoittaa, että arvon merkittävä pudotus voisi heikentää niiden taloudellista tilannetta.

Lohkoketjuteknologia mahdollistaa monia erilaisia käyttötapauksia ja niihin liittyvien kryptovarojen liikkeelle laskemisen. Käyttötapauksien moninaisuus heijastuu omistamisen motiiveihin, joista sijoitustarkoitus on suosituin Suomessa. Kryptovaroja omistavissa kotitalouksissa korostuvat nuoret, miehet ja korkeasti koulutetut henkilöt.

Kyselytutkimusten tulokset vaihtelevat menetelmistä johtuen, minkä vuoksi yksittäiset arviot ovat vain suuntaa antavia. Kokonaisarvioissa kryptovarojen omistajista tulisi kiinnittää huomiota kyselytutkimusten menetelmien laatuun. Tilastokeskuksen varallisuustutkimuksen suuri satunnaisotos tekee sen tuloksista suhteellisen luotettavia. Kryptovarojen suosio on kasvanut lohkoketjuteknologian historian aikana, ja erityisesti nuorten kiinnostus viittaa siihen, että kasvu voi jatkua myös tulevaisuudessa.

Avainsanat

sijoittaminen, rahoitusvakaus, kyselytutkimus, lohkoketju, kotitalouksien nettovarallisuus, kotitaloudet, kryptovarot